

Vi har en kamp å vinne!

Arbeidsgruppe kloløsning

Styret i Norsk Gordonsetter Klub vedtok i styremøte 4.10.2021 opprettelse av en prosjektgruppe som skal jobbe med å fremskaffe finansielle midler for å videreføre kloløsningsprosjektet. Prosjektgruppa består på nåværende tidspunkt av følgende medlemmer:

- Geir Morten Søgård
- Bjørnar Boneng
- Arild Dahl
- Pål Anders Wang

Kontaktinfo til gruppa er følgende epostadresse: aslo@gordonsetter.no

Forskningsprosjektet - Kloløsning

Kloløsning har gjennom en årrekke vært en kjent sykdom for flere hunderaser, og dessverre også hos vår rase Gordonsetter. De første kjente tilfellene ble bekjentgjort tidlig på 1980-tallet, men sannsynligheten er svært stor for at dette har startet på et langt tidligere tidspunkt.

Sykdommen ble i 1992 gitt navnet «symmetrisk lupoid onychodystrofi» som har gitt forkortelsen vi kjenner i dag som SLO.

I 2005 ble det initiert et arbeid som for de fleste er kjent som «Kloløsningsprosjektet», hvor det primært var Norsk Gordonsetter Klub og Norsk Engelsksetter Klubb som deltok som støttepillarer for NMBU – Norges Miljø- og Biovitenskaplig Universitet. Det ble bevilget betydelige beløp fra disse nevnte raseklubber, i tillegg store beløp fra blant annet statlige organisasjoner som Norsk Forskningsråd.

Masse arbeid ble lagt ned i prosjektet og påstandene som i dag verserer om at arbeidet ikke har hatt noen utvikling, er i beste fall uriktige.

Prosjektet hadde derimot god progresjon, og i 2015 avla Martine Ziener (da også medlem av NGKs avlsråd) en doktoravhandling som omhandlet sykdommen.

Det ble i denne avhandlingen redegjort for at genene som styrer evt. utvikling av SLO er lokalisert på kromosom 12. Det samme kromosomet er også lokasjon for en rekke andre gener som koder for ulike egenskaper. Det er også slått fast at SLO arvbart og opptrer som en immunrelatert sykdom.

Highlights fra tidligere forskning

- *Forekomsten av kloløsning hos ubeslektede gordonsettere var 12,6 %, mens frekvensen var 34,3 % hos gordonsettere som hadde minst ett kulløsken med kloløsning. Den store forskjellen i forekomst mellom beslektede og ubeslektede hunder tyder på at arv spiller en betydelig rolle for utvikling av sykdommen. Hundene var i gjennomsnitt 4,3 år når de fikk kloløsning og lidelsen var like utbredt blant tisper som blant hannhunder.*
- *Hos 75% av hundene startet symptomene på kloløsning mellom april og september. En tredjedel av hundene fikk tilbakefall av sykdommen og bare 11 % ble kurert og fikk tilbake*

normale klør. Hundene ble behandlet med omega-3-tilskudd eller det immundempende middelet cyclosporin, men det var ingen forskjell mellom de to behandlingalternativene.

Kloløsningsprosjektet 2005

Når sant skal sies ble arbeidet redusert grunnet mangel på finansielle ressurser, og lufta gikk nok litt ut av ballongen.

Arbeidet førte derimot til flere gode synergier, spesielt i form av hvordan behandlingsformen ble gjennomført. Mange hunder lever i dag et lykkelig liv, til tross for at de har blitt rammet av sykdommen.

Dette til tross kan en med ordene i behold, si at når det gjelder avlsarbeid og risikoreduksjon er vi et godt stykke fra det resultatet som er ønskelig og som på sikt kan gi oss definisjonen på hvordan vi kan fjerne forekomsten av SLO. Her er vi nok helt avhengig av en gentest, som kan avdekke om det enkelte individ bærer med seg sykdommen eller ei.

Arbeidsgruppen kan på nåværende tidspunkt ikke garantere at vi noen gang vil komme dit, men med nok midler og med riktige ressurser i en tid hvor utviklingen går fortere en sekundviseren på klokka, er det i alle fall stor grunn til å håpe.

Nødvendig?

Etter mange år med sannsynlighetsteorier, lister over rammede kløløsningsstilfeller og masse konspirasjonsteorier om hvor dette kommer fra og hvordan dette nedarves, samt utallige gode og mindre gode forslag til risikoreduksjon, kan vi i alle fall være enige om en ting:

Vi kommer ikke til å bli kvitt problemet uten å årsaken som frembringer sykdomsutbrudd, og hvordan det nedarves. Altså er det ingen annen løsning enn å utvikle en form for test.

Mange har lagt ned utallige timer med detektivarbeid, og det skal sies at det er sporet opp mange kjente og ukjente individer som også kan se ut til å ha bidratt til å «vedlikeholde» forekomsten av SLO. Dette til tross finnes det masse hull og mørketall, noe som gjør et slikt sporingsarbeid helt umulig å komplettere.

Med bakgrunn i denne historien er vi mange som etter hvert har innsett at noe må gjøres og har etterspurt både vilje og initiativ til å løse denne floken. Samtidig vet vi også at det som alltid finnes motstand.

Veien videre

Flere møter og samtaler gjennom de senere årene med NMBUs forsker-representant Frode Lingaas, har gitt oss troen på at vi på ingen måte er ved veis ende med forskningen på denne sykdommen. Allikevel er det ikke slik at forskningen kan gi oss noen garanti for at vi ender opp i mål med en ønsket genetisk test. (Det er vel kanskje derfor det heter forskning)

Prosjektet som startet i 2005 har heller aldri ligget på is, men med svært få midler og med lite tilgjengelige ressurser, har det blitt viet lite oppmerksomhet de senere årene. Det er derimot gjort vesentlig arbeid med å samle inn blodprøver i flere etapper, uten at disse nødvendigvis har blitt viet nok oppmerksomhet.

Nå er situasjonen der at NMBU fortsatt ønsker å løse dette problemet, og de vil være vår helt naturlige og avgjørende samarbeidspartner i dette arbeidet.

Vi ser ingen grunn til at vi skal måtte fortsette prosjektet i småskala, slik som har vært tilfelle de siste årene. Det vil ikke gi oss noe svar.

Derfor har vi opprettet prosjektet som er blitt gitt det navnet «Arbeidsgruppen SLO» (ASLO), nettopp for at vi nå må samles om å gi denne sykdommen et skikkelig nådestøt.

Primært skal arbeidet for denne gruppen bestå av å skaffe tilveie økonomisk rådighet for å gi NMBU muligheten til å vie dette arbeidet full oppmerksomhet med minst ett fullt årsverk i 3-5 år. For å gjøre dette til realitet, snakker vi om å skaffe tilveie finansiering i området 3-5 millioner NOK.

Vi snakker her om betydelige beløp, men vi har stor tro på at dette er høyst mulig. MEN.....Da må vi stå sammen og bestemme oss for at dette er prosjektet over alle prosjekter.

Vi er mange, og vi har svært differensierte tanker og meninger om hva vi skal bruke våre individer til. Vi er ofte uenige om hvordan de skal se ut, rent eksteriørmessig. Vi er tidvis enda mer uenige om hvordan hundene skal benyttes i terrenget. Hvor fort skal de løpe, hvor bredt skal de ligge, hvor tett skal de reviere, hvordan skal stilen være osv. osv.

Men det er god grunn til å tro at det er en sak vi alle kan kunne enes om. Ingenting av de overstående kvalitetene gir mening, dersom hundene blir syke!

La oss nå stå sammen om å løse denne utfordringen. Det er ikke lengre tid til å peke på hverandre og fordele skyld. Tiden fremover er for å forenes om et og samme mål!

Potensiell finansiell plan

NGK har gjennom mange år bygget opp en egenkapital som er klubbens forsikring for ekstraordinære situasjoner. Disse midlene er også tenkt stilt til rådighet dersom det skulle oppstå situasjoner som trenger økonomisk førstehjelp.

Klubbens egenkapital (ren kapital/kasse/bank) var ved utgangen av 2020, pålydende kr. 1.357.004.

Vår påstand er at situasjonen vi nå står i, er såpass alvorlig at dersom det noen gang skulle åpnes opp for bruk av egenkapital....ja så er vi der nå!

Vi mener også at klubbens medlemmer må innse graden av alvor i situasjonen vi nå står over for! Alle som alle som kan, bør bidra ekstraordinært.

La oss her presentere et forslag som vil synliggjøre muligheten for å komme i mål:

- (1)Generalforsamlingen fristiller 1.000.000,- av klubbens egenkapital.
- (2)Generalforsamlingen vedtar en tilleggsavgift til medlemskontingent, øremerket SLO-prosjektet på kr. 200,- pr år i 3 år. (Sum 1.140.000,-)
- (3)ASLO vil på vegne av klubben opprette en konto hvor det enkelte medlem kan gi donasjoner til formålet.
- (4)ASLO vil på vegne av klubben kontakte oppdrettere av rasen å tilby samarbeidsavtaler. (Samarbeidende oppdretter) Det vil kunne være klokt å heller donere penger for å finne veien vekk fra problemet (avle friske valper), enn å måtte tilbakebetale penger for valper som har fått kløløsning.

- (5)ASLO vil i samarbeid med NMBU gjøre diverse forsøk på å skaffe offentlige midler.
- (6)ASLO vil søke samarbeidspartnere for samarbeid og bistand.
- (7)ASLO vil søke samarbeid med andre raseklubber som har sammenfallende lidelser/sykdom.

Det er viktig å presisere at alt av innkomne midler, vil uavkortet gå til kløløsningsprosjektet.

Gruppen skal jobbe på frivillig basis, uten noen form for økonomisk kompensasjon.

I forbindelse med ASLO gruppens oppstart, har vi vært i kontakt med flere medlemmer og ganske mange oppdrettere. Signalene om giverviljen er stor, og det verserer uttalelser fra enkeltmedlemmer om 200,- til 5.000,- kroner. Signaler fra oppdrettere er fra 5.000,- kroner og opp til 10% av alle kullinntekter i 3 år.

Dette gir oss troen på at prosjektets finansielle muligheter er høyst oppnåelig.

Uansett er vi sterke i troen på at vi etter generalforsamlingen 2022, kan ha tilstrekkelig beløp til at prosjektet kan starte umiddelbart med full tyngde selv «kun» med pkt.1 og pkt.2 i havn.

Vi kommer dog ikke til å vente på disse avklaringene, og vil straks starte opp med å henvende oss til medlemsmassen, både enkeltmedlemmer og oppdretter.

Alle som ønsker å bidra til finansiering av prosjektet kan benytte følgende konto for innbetaling:

1503 85 86936

BIC: DNBANOKKXXX

IBAN: NO6315038586936

Arbeidet må startes nå! Vi har en kamp å vinne!

Dersom det er noen som har gode ideer og forslag til ytterligere måter å finansiere dette forskningsprosjektet på, blir vi veldig glade dersom dere tar kontakt med arbeidsgruppa.

Vi ønsker avslutningsvis å presisere at avlsrådet i NGK fortsatt er korrekt instans for å melde inn eventuelle nye tilfeller av kløløsning. Deres kontaktinfo er avlsradet@gordonsetter.no